

SOG

BYLA ČESKÁ ELITNÍ JEDNOTKA, KTERÁ SE VYZNAMENALA V AFGHÁNISTÁNU. POLITICI JI ZA TO ZRUŠILI. VÍCE PRO-ZRADÍ JEJÍ VELITEL...

TEXT ADAM MARŠÁL FOTO ARCHIV LUMÍRA NĚMCE

Kde přesně v Afghánistánu SOG působil?

V jihovýchodní provincii Hilmand, kde probíhaly a stále probíhají nejtěžší boje.

Je to horší než v Logaru, kde je zbytek českého vojenského kontingentu?

Zatímco v Logaru jde spíš o vojensko-policejní akce, my jsme v Hilmandu podporovali Brity při dobývání nepřátelských měst, čistili jsme talibánské safehausy, dělali jsme průzkum bojem. Prostě normální válka.

Jak vypadá normální válka?

Válka je jako počítačová hra s rozdílem, že se nemůžete uložit a znova nahrát. K přestřelkám docházelo často v noci. Běžně se stávalo, že vedle nás vybuchl minometný granát nebo přistála raketa. V Afghánistánu je gerilová, asymetrická válka. Na jedné straně máte bezpilotní

letouny, které ovládají operátoři z Nevadské pouště, na druhé stojí chlapi s kalašnikovy, které jsme neporazili ani za devět let.

Jakou má Taliban taktiku?

Postupně se svolávají. Jsou nenápadní. Kolem vás je jen polopoušť a v místě, kde teče voda, roste zeleň. Říkali jsme tomu Green Zone. Ta byla nebezpečná, protože právě v ní Taliban operují. Ke střetům dochází asi takhle: někde se objeví skupinka mužů. Nevíte, zda jsou to civilisté nebo nepřátelé, protože vypadají stejně. Nejdřív jsou tři, pak osm. Něco si povídají. A pořád na vás koukají. Najednou zmizí a během dvou minut se na vás spustí palba ze samopalů, kulometů, erpégéček. Lítá vám to kolem hlavy, vidíte jen plamínky a když vymastěj municí, zase se stáhnou. Trvá to

třeba jen minutu. Říkali jsme tomu harašení.

Jak jste jim to vraceli?

Přicházeli jsme s jinou taktikou než Britové, kteří na místě neměli svou speciální jednotku. Útočili jsme na bodové cíle. Například jsme se dozvěděli, kde mají Taliban svůj safe house. V noci jsme se k němu přiblížili, pomocí výbušniny vyrazili dveře, vběhli dovnitř, udělali svou práci a zase se vrátili na základnu.

Co znamená „udělali svou práci“?

V případě, že vevnitř byli nějaké lidi, tak jsme je zajistili. Pokud na nás začali střílet, tak jsme je eliminovali.

Jaké je vstupovat do úkrytu Talibanů?

Když stojíte před dveřmi, jste napumpovaný adrenalinem. Existuje poučka: počítej s nejhorším, a doufej v lepší. Může tam být

Z TOHOTO VOZU DVA ČLENOVÉ SOGU ZACHRÁNILI BRITSKÉHO VOJÁKA. MEDAILI ZA TO DOSTAL JEN JEDEN. OBA SE DO TABULKY NEVEŠLI...

LUMÍR NĚMEC pracoval 2 roky u Ochranné služby vládních činitelů a 12 roků u útvaru URNA, který prováděl zákroky proti nebezpečným pachatelům a teroristům. K SOGu (Útvaru speciálních operací vojenské policie) nastoupil v roce 2005. Od roku 2006 vykonával funkci náčelníka Speciálního oddělení SOG. Kromě Afghánistánu působil v Kosovu a v Iráku.

PORUČÍK NĚMEC SPOLUPRACOVAL SE SPECIALISTY Z SAS, DELTA FORCE, GSG 9 A DALŠÍCH PROTITERORISTICKÝCH JEDNOTEK. PO MISI V AFGHÁNISTÁNU SE HO ČESKÁ ARMÁDA ZBAVILA...

POKUD NA NÁS ZAČALI STŘÍLET, ELIMINOVALI JSME JE

chlap s kalašnikovem, někdo po vás může hodit granát. Za dveřmi může být nástražné zařízení. Ve speciálním týmu musí všichni fungovat jako kolečka v hodinách. Proto se do jednotek jako byl SOG vybírají lidé, kteří jsou velkými osobnostmi, ale současně jsou schopní pracovat v týmu. Bez něj totiž v boji neznáte nic.

V Afghánistánu obstáli všichni nebo jste se musel s někým rozloučit?

Měl jsem tam i mladší kluky bez zkušeností. Všichni bojovali jako lvi a nikdy se nestalo, že by se někdo podělal. A to nám to někdy kolem hlavy svištělo jako ve vojnovi Ryanovi. Jednou jsme se dostali do opravdu velkého střetu, ale i tehdy znal každý své rozkazy.

Kde k němu došlo?

Působili jsme na západním břehu řeky Hilmand a na východním probíhala britská ofenzíva. Náš úkol byl posunout se o pět kilometrů severněji a udělat průzkum. Když jsme se dostali na místo, ze zelené zóny vyletěla raketa. Talibanští ostřelovali Brity za řekou. Jakmile nás zaregistrovali, stáhli se. Volal jsem na velení a dostal rozkaz zůstat

na místě s tím, že posílají vrtulník, který provede průzkum. Pro Brity to bylo výhodné, protože přestali být pod palbou, ale my jsme se stali statickým cílem.

To asi není výhoda...

Ani náhodou. Když jsem naléhal, že jsem na špatném místě a že chci vypadnout, začala řežba. Na mých osmnáct bojovníků začalo lítat všechno, co Taliban mají. Protože jsme stáli na nevýhodné pozici na spodní plošině, velel jsem stáhnout se na horní terasu a z ní opěťovat palbu. Jeden odstřelovač nemohl odjet, protože jeho čtyřkolka dostala zásah. S tatrou jsem sjel dolů a udělal z ní štít, aby si mohl sbalit pušky, a pak ho vyvezl nahoru. V tu chvíli přijely britské obrněné mastify a pokryly nás.

Dočkali jste se toho vrtulníku?

Nakonec přiletěl, ale potřeboval pozemního návodčího. Úkolu se ujala naše druhá tatra a čtyřkolka, na níž seděl kamarád, který dneska nemá nohu. Chtěl prozkoumat zákop z doby ruské války. Je to podobná soustava, jakou měl Vietkong ve Vietnamu. Bojovník do ní vlezl a vyleze o tři sta metrů dál. Vy byste tam nevkrčili, protože se bojíte, že se vám to zřítí na hlavu. Kamarád seskočil ze čtyřkolky, aby zákop prohlédl. Z druhé strany vystřelil hlava Talibanec a vystřelil erpégéčko. Mířil na tatro, jenže minul, poslal to kamarádovi pod nohy a ustřelil mu patu. Poskytl jsem mu první pomoc a odvezli ho do pouště, kam nepadaly rakety, aby pro

a po návratu na základnu jsem musel vypsát papírové střelby, abych uměle vykázal municí, protože česká armáda nezná municí vystřelenou v boji.

Jaký dojem z vás měli Britové?

Když jsme přijeli do Hilmandu, nikdo nás neznal. Když jsme odjížděli, Britové nás zdravili „Achoj, jak se máš?“ a kérovali si obří znak naší jednotky mezi lopatky. Důstojník, který měl za sebou 21 let u britské armády a ze začátku nám moc nevěřil, nakonec přišel a řekl, že za celou kariéru nedělal s tak dobrými vojáky.

Čeho jste se v Afghánistánu nejvíce báli?

Největší potíž gerilové války jsou nástražná výbušná zařízení a sebevražední atentáčníci. Když proti vám někdo střílí, můžete se bránit,

TOYOTY SOGU NEMĚLY PANCĚROVÁNÍ, ALE DÍKY NÍZKÉ VÁZE SE S NIMI VOJÁCI SOGU DOSTALI I DO MÍST, KAM BY TĚŽKÉ VOZY BRITŮ NEPROJELY

SOG VŽDY IMPROVIZOVAL. JAKO PRVNÍ V ARMÁDĚ DO ČESKÉ ARMÁDY ZAVEDL PISTOLE GLOCK, ÚTOČNOU PUŠKU M4, VYBROJENÉ ČTYŘKOLKY A VYŽÁDAL SI NOVÉ VOZY IVECO. SVÝM TATRÁM URĪZLI STŘECHY, ABY SE VEŠLY DO LETOUNŮ NATO HERCULES, A VYBROJILI JE GRANÁTOMETEM, JEDNÍM TĚŽKÝM A DVĚMA LEHKÝMI KULOMETY. PALEBNÁ SÍLA BYLA STRAŠLIVÁ.

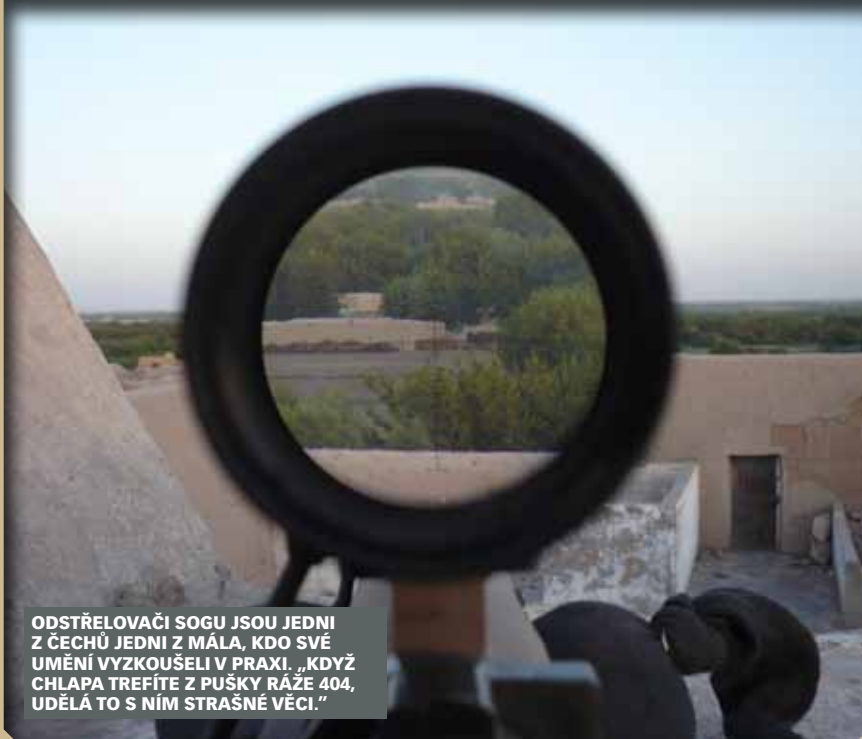
něj mohla přistát helikoptéra. My jsme se zničenou čtyřkolku přiváženou za tatrou jeli na základnu po zemi. Britové se nám smáli, že vrak nezničme.

Proč?

Protože česká armáda je svázána nesmyslnými předpisy. Když Američani nebo Britové přijdou o obrněný vůz, rozstřílejí ho na kusy, aby nepadl do rukou nepříteli, a do kolonky si zatrhnou: ztraceno v boji. Kdybych to udělal já, čtyřkolku bych si musel zaplatit. Byl jsem tři týdny ve válce

KVŮLI FOUSŮM A SVALŮM JIM BRITOVÉ ŘÍKALI ZZ TOP NA STEROIDECH: ZDE NA ČTYŘKOLCE VYBAVENÉ GRANÁTOMETEM

ODSTŘELOVAČI SOGU JSOU JEDNI Z ČECHŮ JEDNI Z MÁLA, KDO SVĚ UMĚNÍ VYZKOUŠELI V PRAXI. „KDYŽ CHLAPA TREFÍTE Z PUŠKY RÁŽE 404, UDĚLÁ TO S NÍM STRAŠNÉ VĚCI.“

ČEŠI SI NEUMÍ VÁŽIT SVÝCH HRDINŮ

ale v případě zákeřných prostředků máte buď štěstí nebo smůlu. Atentátníci často přijdou ke koloně na motorce narvané výbušninami a odpálí se. Proto jsme lidi na motorkách zastavovali a kontrolovali. Když se k nám blížili, vystřelili jsme světlici a když na ni nereagovali, stříleli jsme jim pod kola a hnali jsme je pryč. Je to jediná řeč, které spolehlivě rozuměli.

Měl jste s Táliby nějakou veselou historku?

Na tatře jsme vozili lokálního tlumočnicka, který nám pomáhal odposlouchávat jejich vysílačky. Jeden velitel volal druhému, že mu nemůže poslat zbraně ani lidi. Zřejmě se ho to dotklo, protože mu odpověděl, že jeho otec byl prase a matka šuká s oslem.

Poděkoval vám za vaši práci u nás doma?

Až na pár vyznamenání nikdo. Petr Králík z naší jednotky dostal medaili od prezidenta za záchranu britského vojáka. Na záchraně se ale stejným dílem podíleli dva vojáci, kteří raněného vytáhli z hořícího auta zasaženého nástražnou bombou. Brit sice přišel o nohy, ale žije a chodí na protézách. Já jsem bohužel musel nahlásit pouze jedno jméno, na druhého nezbyla tabulka. Kdyby bylo na mně, medaili by dostali oba dva. Tímto se „Goosovi“ omlouvám.

A co česká veřejnost – jak se chová vůči vojákům, kteří se vrací z války?

Nechci být patetický, mluvím o tom jenom proto, že se ptáte. U nás k vám málokdo přistupuje jako k někomu, kdo v zahraničí šíří dobré jméno státu nebo dělá něco pro vlast. V zahraničí je to jiné. Sestřenice si brala Američana. Když končil předsvatební večírek, všichni jeho příbuzní za mnou přišli a děkovali mi, že jsem bojoval s jejich kluky. Bylo to nejpříjemnější ocenění za to, jaké

Ano. Nic takového se totiž nikdy nestalo. Článek, který vyšel v Mladé Frontě, je lež. Pokud bychom utíkali z boje, jako první by si stěžovalo britské ministerstvo obrany. Šlo o tendenčně vyrobenou dezinformaci s cílem očernit SOG, aby mohl být snadněji rozpuštěn.

Což se stalo na podzim roku 2009. Proč vlastně?

Vím přesně, kdo a proč tahá za nitě. Když vypnete nahrávání a nikde to nezveřejníte, tak vám to řeknu. Důvody dodnes nikdo nikde nezveřejnil.

Co děláte dneska?

S kolegy jsme založili soukromou firmu, která lidem z civilního i státního ozbrojeného sektoru nabízí naše jedinečné zkušenosti. Pořádáme pro ně speciální kurzy. Jestliže profesionální voják jede na cvičení do prostoru Boletice, dostane tři slepé náboje, s tím že má jeden vystřelit a pak imitovat palbu slovy pal-pal-pal, je to tristní. U nás si vystřelí podstatně víckrát a naučí se zbraň skutečně ovládat.

Kdo se může do kurzu přihlásit?

MÍSTŮM, KDE ROSTE ZELENĚ SE V AFGHÁNISTÁNU ŘÍKÁ GREEN ZONE. JSOU NEBEZPEČNÁ, PROTOŽE PŘÁVĚ ZDE NEJVÍC OPERUJÍ TALIBANCI.

jsem zažil. V Čechách se tohle nenosí. Česká společnost si neumí vážit hrdinů. Nejvíc mě vytočil článek Jana Gazdika v Mladé Frontě DNES, který nám na záda hodil takovou hromadu hoven, že už nám je nikdo nikdy nesmyje. Neraď bych se dočkal toho, že by třeba někdo na základě lživých informací získaných z toho článku přišel za malým Řišou Štěrbou, jehož otec v Aghánistánu zahynul při útoku sebevražděného fanatika, a řekl mu: tvůj táta byl srab. Milan Šterba byl přitom výjimečný a statečný chlap.

Myslíte kvůli skandálu, kdy jste utekli z bitvy a nechali Brity ve štychu?

Asi 95% účastníků jsou vojáci, kteří si to sami platí. Těší nás, když někdo řekne, že mu čtyři dny našeho kurzu daly víc, než jeho čtyři roky v armádě. Na druhou stranu je smutné, že si někdo musí platit soukromý kurz, protože mu armáda nedá ani za čtyři roky adekvátní výcvik. Je v nich velký potenciál, chtějí něco dělat, ale systém jim to neumožňuje. Přihlásit se může každý, i lidé bez zbrojního průkazu. K dispozici budete mít pistoli ČZ a vybavení Black Hawk. Stačí mít čistý trestní rejstřík. Kurz má tři úrovně, které na sebe navazují. Pokud máte zájem, kontaktujte mě na www.sog-defence.com

ČEŠI V MOSKYTIÉRÁCH OD BRITŮ. „SPÍTE V NICH SKORO NAZÍ, PROTOŽE JE VEDRO, ALE RÁNO SE VZBUDÍTE POKRYTÍ SOUVISLOU VRSTVOU PÍSKU.“

